

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1088/2018
22.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јефтић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији су пуномоћници Радивоје Зекић, адвокат из ... и Марија Балаш, адвокат из ..., ради утврђења права својине и ванбрачне тековине, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2270/16 од 14.06.2017. године, у седници одржаној 22.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2270/16 од 14.06.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П 439/14 од 12.01.2016. године, исправљене решењем истог суда П 439/14 од 11.08.2017. године, ставом првим изреке делимично је усвојен захтев тужиле и утврђено да посебну имовину тужиле стечену пре и за време ванбрачне заједнице са пок. др ВВ, бив. из ..., чини новосаграђена стамбена зграда на парцели број .../..., остало грађевинско земљиште у државној својини, површине 05 а 45 м², ул. ... број ... у ..., уписаној у лист непокретности број ... КО ..., а која није истакнута и уписана у катастру непокретности, гаража и шупа на крају баште на парцели број .../..., те да се тужила по основу пресуде, након прибављања потребних исправа за истакнуће новосаграђеног стамбеног објекта и помоћних објеката може уписати као носилац права приватне својине на стамбеној згради и помоћним објектима у надлежном катастру непокретности, а што је тужена дужна да призна и трпи (тачка 1), као и да је тужила по основу стицања заједничке имовине у ванбрачној заједници са пок. ВВ бив. из ... власник на 1/6 дела непокретности уписаној у лист непокретности број ... КО ..., подпарцела број ... потес „...“ виноград 3- е класе од 41 а 51 м², те да се на основу пресуде може уписати као носилац права приватне својине на 1/6 дела на описаној непокретности у надлежном катастру непокретности, а што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле преко досуђеног права својине од 1/6 удела па до траженог удела од ½ непокретности уписане у лист непокретности број ... КО ..., подпарцела број ..., потес „...“ виноград 3. е класе

од 41 а 51 м2, као и у делу којим тражи: да се утврди да је власник на $\frac{1}{2}$ дела старе девизне штедње која је депонована на девизном рачуну код „ГГ“ АД ..., број ...-...-... у износу од 53.877 евра и код ДД АД ... број ...-...-... у износу од 2.313 евра, а депоноване на име пок. ВВ; да се утврди да је ништав тестамент пред сведоцима сада пок. ВВ, бив. из ... од 18.01.2007. године у делу којим је располагао са 20.000 евра који износ припада тужиљи, да се опозове поклон у износу од 20.000 евра који је тужила учинила туженој давањем сагласности да се тај износ остави тестаментом сада пок. ВВ, бив. из ... туженој, што је тужена дужна да призна и трпи и да се обавезе тужена да тужиљи исплати 28.010 евра у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан исплате, а што представља $\frac{1}{2}$ дела од укупне старе девизне штедње депоноване на девизном рачуну код „ГГ“ АД ... број ...-...-... у износу од 53.807 евра и код ДД АД ... број ...-...-... у износу од 2.313 евра, са каматом прописаном по закону о затезној камати, почев од пресуђења па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2270/16 од 14.06.2017. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване, жалбе странака и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба Закона о парничном поступку. Осим тога у ревизији се указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена и релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, и то повреда члана 383. став 3. Закона о парничном поступку, због тога што је другостепени суд требало да закаже расправу. Међутим, ови ревизијски наводи су неосновани, јер другостепени суд у складу са чланом 383. став 3. Закона о парничном поступку заказује расправу ако веће оцени потребним да се понове већ изведени докази или докази чије је извођење првостепени суд одбио, а у овом случају другостепени суд је одлучио на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је, након скоро две године познанства са ВВ, 1978. године засновала ванбрачну заједницу, која је трајала све до ВВ смрти, 20.03.2007. године (скоро 28 година). Све време заједничког живота ванбрачни партнери су остваривали редовне приходе, најпре у виду зараде из радног односа, а потом у виду старосне пензије. За време трајања ванбрачне заједнице ВВ је остварио приходе у износу од 74.000 евра (на име

зареди 53.604,68 евра и на име пензије 20.553.096 евра), док је тужила остварила 49.617,13 евра (на име зараде 31.190,23 евра и на име пензије 18.426,90 евра). Од својих прихода ВВ је све до 24.12.2003. године, када је ова обавеза престала, издржавао ћерку тужену ББ, за шта је по пресуди од 12.06.1981. године месечно плаћао тадашњих 2.000,00 динара. Пре заснивања ванбрачне заједнице са тужиљом ВВ је био власник стамбене зграде изграђене на катастарској парцели број .../... у ул. ... број ... и носилац права коришћења катастарских парцела број .../... површине 4,88 ара и број .../... површине 5,45 ара, све КО Поред тога био је власник 17/24 делова парцеле број .../... виноград у потезу „...“, површине 19,55 ара и број ... виноград у потезу „...“ у површини од 41,51 ара. Пошто су јануара 19... године погинули његова тадашња супруга и двоје деце, ВВ је те године купио гробницу број ... на парцели број ... Српског православног гробља у Мермерни споменик подигла је из својих средстава тужила. Како због ове трагедије (погибије супруге и деце), која се десила у кући у ул. ... број ..., ВВ није желео да живи у њој, ванбрачни партнери су живели у тужиљином стану у ... број Стару породичну кућу су адаптирали утолико што су 1979. године једну собу у њој претворили у нишу са купатилом и променили цреп на крову. На преосталом слободном делу земљишта, парцели број .../... током 1990. и 1991. године изграђена је нова кућа за потребе тужиљиног сина из претходног брака, а нешто касније гаража и шупа на крају баште. Изградњу куће, која је коштала 48.000 ДМ, финансирала је тужила својом посебном имовином коју је стекла наслеђем (21.000 ДМ на име наследног дела имовине у ...), продајом посебне имовине (27.000 ДМ које је остварила продајом свог стилског намештаја и слика). Пошто је кућа грађена на земљишту на коме је ВВ имао право коришћења, ванбрачни партнери су се договорили да тужила сноси све трошкове заједничког живота, а да ВВ сноси само трошкове издржавања ћерке и коришћења аутомобила (15 до 20% од прихода), а да преостали износ ставља у банку на штедњу. За време трајања ванбрачне заједнице тужила и ВВ купили су преосталих 7/24 делова винограда, катастарске парцеле број ..., површине 41,51 ар, уписане у лист непокретности ... КО ..., тако да је ВВ уписан као искључиви власник ове непокретности. За живота ВВ, јануара 2007. године, ванбрачни партнери су договорили деобу заједничке имовине, тако да ВВ своју уштеђевину остави ћерки, овде туженој ББ, како би од ње могла себи да купи стан, а да сва заједнички стечена покретна и непокретна имовина припадне у својину тужили. С обзиром на овакав договор партнера, ВВ је истог дана, 18.01.2007. године сачинио тестамент пред сведоцима којим је својој ћерки, овде туженој оставио наследство, своју уштеђевину у износу од 40.000 евра односно стару девизну штедњу, која се налазила на рачуну „ДД“ и са тужиљом закључио уговор о доживотном издржавању којим је тужили оставио после своје смрти у својину катастарске парцеле .../... и .../... са стамбеном зградом изграђеном на њима, све у КО ..., парцеле број .../... и ... и гробницу на Српском православном гробљу у ... и стару девизну штедњу која се налази на рачуну „ДД... Овај уговор утврђен је ништавим пресудом Општинског суда у Вршцу П 1398/07 од 10.11.2008. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су усвојили захтев тужиле за утврђење права својине на новој стамбеној згради, гаражи и шупи које су изграђене на катастарским парцелама број .../... и .../... у ул. ... број ... у ... и за утврђење права сусвојине тужиле на катастарској парцели број

Чланом 191. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005, 72/11, 6/15), прописано је да имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину, док је ставом 2. истог члана прописано да на имовинске односе ванбрачних партнера сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника. Чланом 168. став 1. Породичног закона прописано је да имовина коју је супружник стекао пре склапања брака представља његову посебну имовну. Чланом 171. став 1. истог закона прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Чланом 180. став 1. Породичног закона прописано је ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу заједничке имовине врши суд (судска деоба). Ставом 2. истог члана прописано је да се претпоставља да су удели супружника у заједничком имовини једнаки, док је ставом 3. истог члана прописано да већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини и других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине.

Правилно су нижестепени судови утврдили да нова стамбена зграда, гаража и шупа, које су изграђене на катастарским парцелама број .../... и .../... у ул. ... број ... у ..., а који објекти нису снимљени у Катастру, представљају посебну имовину тужиље, односно да није заједничка имовина тужиље и ВВ, иако је изграђена за време трајања њихове ванбрачне заједнице, јер је градњу искључиво финансирала тужиља из средстава своје посебне имовине, уз сагласност ВВ, као носиоца права коришћења на земљишту, али без намере ванбрачног партнера за заједничко стицање, већ за потребе тужиљиног сина из претходног брака.

Ревизијом се носновано оспорава закључак судова да тужиља није доказала да је имала посебну имовину, с обзиром на то да је тужиља имала посебну имовину и то новчана средства у износу од 21.000 ДМ на име наследног дела имовине у ... и 27.000 ДМ које је остварила продајом свог стилског намештаја и слика, па како је изградња коштала 48.000 ДМ, то следи да је тужиља могла да исфинансира својом посебном имовином изградњу предметног објекта, а код утврђеног да је пок. ВВ био сагласан, као носилац права коришћења на земљишту на коме су објекти изграђени, да се новчаним средствима из посебне имовине тужиље саграде предметни објекти за потребе тужиљиног сина из претходног брака, то по оцени Врховног касационог суда нова стамбена зграда, гаража и шупа, које су изграђене на катастарским парцелама број .../... и .../... у ул. ... број ... у ..., представља посебну имовину тужиље, у смислу члана 168. став 2. у вези члана 191. став 2. Породичног закона, како су то правилно закључили нижестепени судови.

Врховни касациони суди налази да је правилан закључак нижестепених судова да је 7/24 делова винограда, катастарске парцеле број ... у смислу члана 191. став 1. Породичног закона, заједничка имовина ванбрачних партнера односно тужиље и сада пок. ВВ, коју су стекли заједничким радом за време трајања ванбрачне заједнице и да је по том основу тужиља постала сувласник $\frac{1}{2}$

дела ове имовине односно 1/6 идеалних делова ове катастарске парцеле, са којих разлога се неосновано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Како се осталим наводима ревизије тужене оспорава утврђено чињенично стање, што сагласно члану 407. став 2. Закона о парничном поступку није ревизијски разлог, то је Врховни касациони суд на основу члана 414. став 1. одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић